

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VI.

Ч. 25.

ВІСНОК, 18. МАРТА 1924.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, MARCH 18th, 1924.

No. 25.

VOL. VI.

Майнері в західній Канаді вийдуть 1-го квітня на страйк

ПЕРЕГОВОРІ МІЖ МАЙНЕРАМИ І ВЛАСНИКАМИ КОПАЛЕНЬ РОЗБИЛИСЯ.

МАЙНЕРСЬКІ ДЕЛЕГАТИ ЖАДАЛИ ПРОДОВЖЕННЯ ТЕПЕРІШНЬОГО КОНТРАКТУ НА 3 РОКИ.

В Аалберті і східній Бритіш Колумбії вийде на страйк з початком квітня около 10.000 майнерів.

КЕЛГАРИ, Алта., 17. марта. — В суботу о 12-й годині в полудне розбилися тут переговори, що велися між 18. дистриктом майнерської юнії і товариством власників копалинь. Підкомітет, сформований на пропозицію майнерів, не зміг прийти до порозуміння в справі підписання нового контракту. Переговори розпочалися були 25. лютого.

Майнерські делегати вийшли вчора вечером з Келгарі, щоб повідомити свої локалі про вислід переговорів і приготуватися до страйку на 1. квітня. Вони є впевнені, що заки майнері розпочнуть працю, їм будуть предложені ліпші умови від тих, яких вони домагалися на конференції.

Після закінчення конференції Вільям Шерман, президент 18. дистрикту "Ю. М. В. оф А.", заявив лише, що майнері не встигли заключити контракту і 1. квітня вийдуть на страйк.

Р. М. Ронг, комішнер товариства власників копалинь, сказав, що майнері постановили дати 3-річний контракт з теперішньою платнею або нічого.

Майнері жадали відновлення теперішньої скали платні на три роки і вирівняння багатьох нерівностей, що спричинило би пересічну підвижку платні о 10 процент.

Власники копалинь годилися на відновлення теперішнього контракту, з відтягненням воєнного бонусу \$1.17 на день, однак лише на час одного року.

Страйк обійме около 10.000 майнерів в Аалберті і східній Бритіш Колумбії.

МЕКЛАКЛЕН КАЖЕ, ЩО МАЙНЕРІ НОВОТ СКОШІ НІКОЛИ НЕ ПРИЙМУТЬ ЗАКЛЮЧЕНОЇ УГОДИ З КОМПАНІЄЮ.

СІДНІ, Н. С., 17. марта. — Дж. Б. МекЛаклен, бувший секретар-скарбник 26. дистрикту "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка", заявив тут в неділю на публічному мітингу, що майнері Нової Скошії ніколи не пристануть на угоду, заключену недавно в Монреалі між тимчасовими урядниками і представниками "Юнайтед Майн Воркерс" а урядниками "Бритіш Емпаер Стіл Корпорейшен", та що президент "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка" Джан Л. Луїс і всі його прибічники не зможуть примусити робітників в Новій Скошії до прийняття угоди.

МекЛаклен далі заявив, що коли лід в пристані розпочнеться і розпочнеться ладовання кораблів, а "Бритіш Емпаер Стіл Корпорейшен" стане глядіти за зисками, тоді майнері покажуть свою зневагу до контракту через страйкування при роботі.

МекЛаклен обвинувачував генерального поркуратора о запаконання його до в'язниці і намагання знищити його.

РАДЯНСЬКА ДЕЛГАЦІЯ ВИТХАЛА ДО ВІДНЯ.

Буде домагатися утворення Бесарабського Республіки.

МОСКВА, 14. марта. — Радянська делегация для ведення переговорів з Румунією вийшла вчора відси до Відня, де 24. марта розпочнеться румунсько-радянська конференція. На чолі делегації буде стояти радянський посол в Берліні Н. Крестьїнський. В склад делегації входить також визначні діячі з Бесарабії.

На конференції будеться обговорювати справа принадлежності Бесарабії і справа румунського золота, вивезеного під час світової війни з Бухарешту до Москви.

В урядових кругах заявляють, що радянська делегация жадає утворення незалежної Бесарабської Республіки.

Комісія по увіковічненню пам'яті Леніна затвердила проект пам'ятника Ленінові в Одесі. Кошторисна сума будови пам'ятника виносить 150.000 золотих карбованців.

РАДЯНСЬКИЙ АМБАСАДОР ПРИБУВ ДО РИМУ.

Каже, що Чехословаччина визнає Радянський Союз.

РИМ, 14. марта. — Вчора прибув тут Коңстантин К. Юренев, новий амбасадор Союзу Рад. Соц. Республік до Італії. Його прийняв в міністерстві закордонних справ прем'єр Муссоліні.

В інтерв'ю з представниками світової преси Юренев заявив, що на його думку Чехословаччина буде слідуною державою, що визнає Союз Радянських Соціалістичних Республік.

Радянський посол замешкав у величавій палаті, яка знаходилася до недавня в руках царистів. На радянським посольстві повіяє червоий прапор, який стягає тисячі цікавих робітників.

З приводу прибуття Юренева з італійській пресі появились статті, в яких висказується надія, що навізання дипломатичних і торговельних зносин принесе обом державам користь.

Канада приняла радянську делегацію

ПОЛЬСЬКО-ШЛЯХЕТСЬКИЙ ТЕРОР В ГАЛИЧИНІ.

Самовбивство у львівській тюрмі Ольги Бесарабової.

ЛьВІВ, 24. лютого. — Дня 9. лютого ц. р. державна поліція арештувала у Львові Ольгу з Левницьких Бесарабову, вдову по інж. Дмитрові Бесарабові, котрий, як австрійський офіцер, згинув під час світової війни на італійському фронті.

Дня 13. лютого, зараз по першому переслуханню, наділено її трупа в келії поліційних арештів при вул. Яховича у Львові.

Дня 18. лютого її брат Северин Левницький, професор учительського семінара, довадився від надкомісаря поліції Вагнера, що його сестра, Ольга з Левницьких Бесарабову, поповнила самовбивство і що її поховано на державний кошт без повідомлення рідні.

Також у сестри покійної, учительки в Ягайлонському Городку (4 миль від Львова) Левницької відбулася ревізія правдоподібно вже по смерті її сестри, бо в часі ревізії один з агентів поліції спитав її, чи її сестра Ольга вживала яких наркотичних середків. І мимо того, що поліція знала, що покійна мала брата, професора учительського семінара у Львові, а сестру в Городку, не вважала потрібним повідомити їх про смерть сестри, а лиш потайки поховала покійну.

В цій справі українські і комуністичні послі внесли у варшавським сеймі відповідні інтерпеляції.

Наложения арешту на листи до "Вперед" і "Землі і Воли".

Як повідомляють нас, то в звязку з наступом на українську робітничу пресу в Галичині, львівська влада наложила арешт на листи і посылки звернені до редакцій "Вперед" і "Землі і Воли". Такий самий арешт наложено на листи надходячі до тов. Анто́на Чернецького, Іллі Калытнянського, Степана Рудика і Василя Добрянського.

Арештовання і ревізія в Золочівщині і Борщівщині.

В Підліпцях, золочівського повіту, арештовано нічу з 20 на 21 лютого 25 сільських хлопців. Закованих в кайдани завезено до Золочева й поміщено в слідчих арештах. Без переслухання держать їх далі.

В Тросцяні великим, золочівського повіту, арештовано Боднарів, батька й сина. Причина арештовання невідома.

В Пулюві, золоч. пов., переведено цілий ряд трусів і арештовано кілька осіб.

В Боршеві і в цілому борщівському повіті відбулися того тижня масові трусів і арештовання.

Зі всіх закутин краю наслідують вістки, що хвиля арештовань, яка останніми тижнями обняла цілий край, не втихає, а навпаки, прибирає раз-раз ширші розміри.

РІЖНІ ВІСТІ.

ВИБУХ БОМБИ В ДИРЕКЦІЇ ПОЛІЦІЇ У ЛЬВОВІ.

ВАРШАВА, 14. марта. — В будинку дирекції поліції у Львові експлодувала вчора бомба. Здогадуються, що справники замаху мали на цілі знищити поліційний департамент поліції, в яким переходять документи дотично комуністичних організацій.

КИТАЙ ВІДНОВИВ ДИПЛОМАТИЧНІ ЗНОСИНИ З СРСР.

МОСКВА, 16. марта. — Народний комісаріят закордонних справ сповіщає, що Китай відновив повні дипломатичні зносини з Союзом Радянських Соціалістичних Республік.

АНГЛІЯ ЗА ДОПУЩЕННЯМ СРСР. ДО "ЛІГИ НАЦІЙ".

ЖЕНЕВА, 12. марта. — На розпочавшійся тут вчора сесії "Ліги Націй" представник Великої Британії лорд Пармур вголосив довшу промову, в якій заявив, що без участі в Лізі Радянського Союзу, Німеччини і Заулучених Держав мир в Європі не наступить. Тут уважають, що справа СРСР і Німеччини буде піднята Лігою на одній із найближчих сесій.

АРЕШТОВАННЯ КОМУНІСТІВ В СЕН ПЕДРО, КАЛ.

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, Кал., 14. марта. — Вчора вечером поліція наїхала на "школу для радянських симпатиків" і арештувала 38 мимих членів Комуністичної Партії. В часі наїзду в школі було около 50 учеників — мушун, жінчин і дітей. Учителем в школі був 28-літній Емануїл Левін, який сказав, що є Росіянином і подав своє заняття як книговодчик. Він говорив по російськи.

ФАКУЛЬТЕТ ЛЕНІНІЗМУ.

Студентська секція академічної молоді в Москві постановила да домагатися засновання на московському університеті факультету ленінізму, а сам університет переіменувати на Університет ім. Леніна.

КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОГО ХОРУ "КАНАДА".

За старанням прибувшого недавно з Європи українського діригента проф. Евр. Турулі, у Вінніпегу зібрав організований Український Хор "Канада". Як нас інформують, до хору належать співаки і співачки без ріжничі народности і політичних чи релігійних переконань. В слідууючий четвер, дня 20. марта ц. р., Український Хор "Канада" дає перший свій концерт в салі "Еорд оф Трейд", на розі вулиць Мейн і Вотор.

Товариші! Не забувайте про поміч "Українським Робітничим Вістям"!

ТОРГОВЕЛЬНА ДЕЛЕГАЦІЯ С.Р.С.Р. ПРЕДЛОЖИЛА КАНАДІЙСЬКОМУ УРЯДОВІ СВОЇ ПОВНОВАСТІ.

ОТТАВА, 15. марта. — Канадійське правительство приняло торговельну делегацію Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

Делегация предложила свої повновласті заступникови прем'єра Джорджови П. Грейгемови в п'ятницю по полудни, після чого повернула до Монреалу, продовжати переговори з тамошніми комерційними інтересами в справі торгівлі між Канадою і Союзом Рад. Соц. Республік.

Дж. С. Вудсворт, робітничий посол з центрального Вінніпегу, запитував нині по полудни в парламенті, "чи прийняття радянських торговельних делегацій канадійським правительством означає визнання Союзу Радянських Республік?"

Далше він питав, чи визнання Радянського Союзу Великою Британією обіймає в собі визнання в Канаді. Це питання було прийняте олітками з ліберальних лавок: "ні!"

Джордж П. Грейгем, заступник прем'єра, відповів, що правительство переговорювало з радянськими делегатами. Він не міг пояснити значіння визнання Англією Радянських Республік у відношенні до Канади. "Оскільки це відноситься до торгівлі", додав він, "ми стараємося вести бізнес на свою власну руку".

УВАГА! - КОМЕДІЯ! - УВАГА!

СТАРАННЯМ ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКОГО ГУРТКА ПРИ ВІДЛІДІ СТОВ. У.Р.Д. В ВІННІПЕГУ

— відіграється —

В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО МАРТА Ц.Р.
В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

одну з найкращих комедій в 5-ох діях найбільшого укр. драматурга Ів. Тобілевича п. н.:

РОЗУМНИЙ І ДУРЕНЬ

Пам'ятайте, що ця штука належить до передових між нашими драматичними творами. Крім того, що поучаюча, то ще переповнена від початку до кінця веселим гумором. Коли хочете, щоб вам не пройшов дармо вечер, то приходіть всі як один і беріть з собою близьких та знайомих — а ним зробите себе і їх дуже а дуже вдоволеними. Купуйте тикети завчасу!

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.
ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ЦЕНТІВ.

Тикети можна набути кожного вечера в Укр. Роб. Домі, а в день представлення при касі.

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

— устроється —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО МАРТА Ц.Р.
В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ-МІТІНГ

З НАГОДИ 5-ЛІТНЬОГО ІСТНОВАННЯ "УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ".

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛІЙНИМИ ДАТКАМИ
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.
ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА ОЗНАЧЕНИЙ ЧАС!

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published three times a week by the Ukrainian Labor News Ass'n,
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень:
 у вівторок, четвер і суботу.
 Видає Стіваришнина "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Непоміщення в газеті рукописів не звертається, хіба що дописувачеві вразом зазначити, що бажав звороту своєї рукописи на випадок її непоміщення та залучити поштову марку на її пересилку.

ПАРИЖСЬКА КОМУНА 1871 РОКУ.

18-го марта цього року минає 53 роки від часу першої пролетарської революції, відомої в історії під назвою Паризької Комуні 1871 р. Слідуюча цікава стаття т. Н. Лукін-Антонова пояснює, як це случилось, що столиця Франції — Париж — опинилась в руках робітників.

ПОБІДА ПРУСАКІВ В 1870 Р. УПАДОК НАПОЛЕОНА III. ПРОГЛОШЕННЯ РЕСПУБЛІКИ. ВЛАДА БУРЖУАЗІЇ.

3-го вересня 1870 р. 80-тисячна французька армія, під проводом самого імператора Наполеона III, піддалась в полон Пруссіям під Седаном. Відомість про седанську катастрофу послужила за сигнал до революції в Парижі. 4-го вересня народні маси вийшли до посадових палати і заставили посіяти проголошення скликання Наполеона з трону. Проголошено республіку. Одначе влада захопилася не робітники, що до моменту революції опинились зовсім неготовими і неорганізованими, а буржуазія. Створено "правительство національної оборони", яке складалось в більшості з умірованих республіканців, свідомих ворогів робітників і соціалізму. Паризькі пролетарії готували вночі підтримувати тимчасове правительство під одною умовою: енергійної оборони краю. Вони добились організації народної гвардії і заявили своє бажання вести війну "до останньої крайності".

Така тактика була, розуміється, помилковою: поки буржуазія мала владу в своїх руках, пролетаріат не може приймати на себе відповідальність за ведення війни. Але буржуазія боялась озброєних робітників далеко більше чим Прусаків, що вже наблизилась до Парижа; вона воліла заключити негайний мир, хочби й на найбільш ганебних умовах, лиш би скоріше відібрати зброю від пролетаріату і почати боротьбу з "внутрішнім ворогом".

Невагом прусські війська зробили облогу Парижа. Французька команда не зробила нічого для правильного вивчення народної гвардії воєнного діла. Вона не вірила в успіх оборони та й не змисляла до побіди; а коли вона й підтримувала військи, то з одностороннім — устрій народним гвардійцям "маленький кровопуск", як висловлювались один з генералів, і підготувати населення до підняття міста.

Але, не дивлячись на воєнні невдачі і голод, робітники держалися твердо. Тепер вони розчарувались в правительстві "народної зради", як його почали називати, і домагались виборів міської ради або комуні*) загальним голосуванням і передачі її владі і керми обороною Парижа.

Тимчасом, 28 січня, уповноважений правительства Тьер піддав Прусаків Париж і заключив з ними перемир'я на умовах: а) передачі Німцям частини паризьких укріплень; б) роззброєння всіх жовірів, крім одної дивізії; в) заплачення частин контрибуції протягом двох тижнів; г) скликання Національного Зібрання для заключення мира.

ВИБОРИ ДО НАЦІОНАЛЬНОГО ЗІБРАННЯ. ЗРАДА І ПРОВОКАЦІЯ БУРЖУАЗІЇ.

Вибори до Зібрання мали відбутися 8-го лютого: народом не дали опам'ятати. Соціалістам і республіканцям не було що й думати розвинути скільки-небудь широкую агітацію в провінції і повсюди селянство змисл відбувшись подій. Темне село, більш чим через два місяці відірване від столиці, що знало про паризьких революціонерів лише різкі небулі, післало до Національного Зібрання сторонників "мира за всяку ціну", від прапором яких вийшли свідомі монархісти. З 750 посольських міст вони одержали 450.

Національне Зібрання відкрито в місті Бордо; воно назначило Тьера "головною правительством" і негайно одобрено мирні умови. З неспівності до революційного Парижа, воно перенесло свої засідання до резиденції французьких королів — Версаля. Але цього мало. Зібрання точно визначило собі за ціль згуртувати проти себе бідніші шари паризького населення і спровокувати їх на нові виступи з тим, щоб роздати пролетаріат в потоках крові.

Чотири і пів-місячна облога Парижа доприводила до застосування більшої фабрик і заводів, маса робітників осталась без зарібку; лиш ті, що служили в народній гвардії, діставали по 55 су денно, та й це — по 28 су; за мешкання не платили з самого початку облоги. Тепер Національне Зібрання, де засідали помішники і капіталісти, видало декрет про припинення виплати платні народним гвардійцям і про заплату грошей за мешкання до 17-го марта.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ВИБРАННЯ НАРОДНИМИ ГВАРДІЙЦЯМИ.

Ця нагла пагітка Зібрання збурла столицю. Тепер і сліпим стало ясно, яка небезпека грозить республіці і всім революційним завойованням зі сторони Версаля. В Парижі, якщо не всі були за Комуну, то всі були проти Національного Зібрання.

Згідно з усіма умовами перемир'я, народна гвардія зберегла свою зброю: ні Бісмарк, ні тимчасове правительство не посміли тоді роззброювати паризьких робітників; вони знали, що для доконтання цього доведеться би звести крований бій на вулицях Парижа. Для оборони республіки від посягань зі сторони версальських монархістів батальони народної гвардії створюють сильну організацію, на чолі якої ставлять Центральный Комітет. Цей Ц.К. поступово забрав в свої руки управу народною гвардією. Версальське правительство затривожилося тепер не на жарг: червоностріли послі домагалися негайного арешту.

*) Слово комуну буквально значить громад. В Франції комуну означали міську самоуправу.

штовання Центрального Комітету, банкири налядали на Тьера, щоб роззброювати народну гвардію, погрожуєчи закриттям всякого кредиту для правительства.

РЕВОЛЮЦІЙНА БОРОТЬБА 18. МАРТА 1871 Р. ПОБІДА ПРОЛЕТАРІАТУ ПАРИЖА НАД БУРЖУАЗІЄЮ.

І Тьер рішився на акцію. Роззброєння пролетаріату мало початися відібраним від народної гвардії артилерією. Вісімнадцятого марта, на розсвіт, правительственні війська захватили порозставлени в різних місцях міста артилерію і пробували вивести їх. Піднялась тривога. Гвардійці і жителі перемістились вогню на вулиці і кидаються до відбиття орудій. Жовіри відмовляються стріляти в народ і братаються з робітниками. Двох генералів розстрілюють такі їхні підчинені жовіри. В других місцях народна гвардія примушує регулярні війська силою зброї до відступу; поступово вона забирала в свої руки правительственні будинки. Тьер, що находився в тім часі в Парижі, дав приказ відступати до Версаля; правительство і капіталісти утікають також туди.

Одинокою владою в місті остався Центральный Комітет. Його члени зовсім неясно розуміли правдивий змісл революції 18 марта. Вони думали, що розходиться тут лише о оборону республіки, а зовсім не о боротьбу за владу між буржуазією і пролетаріатом. Вони найво ввірили, що можливо ще порозумітися з робітним правительством, приневолити його прийати Паризьке право вибрати Комуну.

Надіючись на згоду, Центральный Комітет дав армії Тьера спокійно відступити з Парижа, замість того, щоб на ньо вдарити, розбити її на голову, зайняти Версаль і розігнати червоностріли зібрання.

ПРАВЛІННЯ КОМУНИ ВІД 28. МАРТА.

Центральный Комітет дивився на свою владу, як на тимчасову і поспішив назначити вибори до Комуні, котра з-днем 28 марта взяла управу Парижа в свої руки. Комуна була вибрана загальним голосуванням, але в дійсності вона зовсім не репрезентувала всіх класів суспільства. По-перше, після того, як знято облогу, більш чим 80 тисяч жителів, переважно з багатіших класів, вийшли з Парижа, боячись нової революції; много буржуазії утікло до Версаля-після 18 марта, вліз до Тьером. По-друге, вибрані до Комуні останками буржуазії угодою і скорі аложили свої повноваження. Значить, Комуна 1871 року була не просто Міський Радою, а представництвом робітничого Парижа. Перший раз в світовій історії в правительстві сиділи прості робітники, дрібні урядники і незалежна інтелігенція.

Внедрення революції 18 марта в Франції не було сильно організованою соціалістичної партії з означеною програмою і тактикою; не було партії, котра б взяла на себе провід пролетарської революції і згуртувала б довкруги себе робітничі маси під лозунгом диктатури пролетаріату. Міжнародне товариство робітників (І. Інтернаціонал) існувало до того часу всего лише яких-небудь шість літ. Його паризька секція була слаба, а в рядах тодішніх соціалістів не було одностайності в поглядах на задачі тільки що доконтаною пролетарської революції, не було навіть згоди щодо до найважливіших основних питань соціалізму. Почувачи своє безсилля, організації Інтернаціоналу відмовлялись руководити політичною боротьбою робітничої класи.

Відірваність Інтернаціоналу від робітничих мас майже ще не затронутих соціалістичною агітацією, відбилась і на складі Комуні, що оказалась робітничим правительством, але не соціалістичним. В Комуну пошло всего 23*) члени Інтернаціоналу.

Соціалісти не могли предложити Комуні определену програму найближчого діяння.

Разом з дрібно-буржуазними революціонерами, що становили більшість Комуні, тодішні французькі соціалісти думали, що перехід від капіталізму до соціалізму буде доконтаною мирним способом: треба тільки перетворити Францію в союз свідомих комун, вибраних всіма горожанами. В цім була велика помилка: тільки заберавши владу і усунувши буржуазію від всякої участі в політичному житті, пролетаріат може приступити до основної перебудови суспільних порядків; здійснення ж повної демократії зовсім не захисту основ буржуазного суспільства: при найбільш демократичних порядках буржуазія прекрасно може експлуатувати робітників.

ЩО Ж ЗРОБИЛА КОМУНА ЗА 72 ДНІ СВОГО ІСТНУВАННЯ.

Створене пролетарською революцією правительство чуйно прислухувалось до голосу робітників. Комуна створила окрему комісію праці, де при участі делегатів від робітників приготувались декрети, що відносились до робітничого питання. Йдучи на зустріч давньому домаганню робітників-лекарів, Комуна знесла нічну роботу в пекарнях. Відтак вона закрила приватні контори наймання, а організувала державні біржі праці. Окремим декретом підприємства заборонено накласти карі і робити відтиснення з платні слугах і робітників. Державні замовлення давалось тільки тим контракторам, що зобов'язувались звести 8-годинний робочий день і забезпечити заняття у них робітникам певний мінімум зарібку. Комуна відвела плату нижчим урядникам, служачим і учителям. Вона, врешті, видала декрет про підрахунок фабрик, майстерень, покинутих їхніми хазяїнами, що повтікали з Парижа. Такі підприємства мали бути віддані робітничим артилям; на случай, коли б капіталіст повернув, він все-ж таки мав право домагатися винагородження.

Цей декрет був першим, хоча й зовсім несліпим кроком до соціалізації промисловості. В интересах робітників і дрібної буржуазії Комуна відложила плату за кімнати і мешкання, що належала від жовтня 1870 р. до квітня 1871 р. Вона зарекурировала мешкання покинутих їхніми власцетелями і почала примушувати в них тих горожан, що потерпіли від бомбардування дільниць міста. Взявши на увагу тяжке положення робітників, що позаставляли майже всі свої рідні за час безробіття, Комуна знесла продаж річей, заставлених в лямбарді, при помочи ліцитації і постановила звернути їх власцетелям.

Комуна не всіля наважати зносити з селянами. Но колиб Комуна побидила, селяне були б дістали "землю і волю". В прокламації до селянської бідноти Комуна писала: "Париж хоче: — землі для селян, средств витвору — для робітників, праці — для всіх... Нехай не буде більше ні праці без відповідки, ні відповідки без праці".

ТЯЖКІ УМОВИНИ ПРАЦІ КОМУНИ.

Комуні прийшлося вести свою роботу при крайню тяжких умовах. На приказ Тьера покинули свої місця і вийшли з Парижа урядники і служачі. Вся державна машина, починаючи від пошти і телеграфу, а кінчаючи на урядах метричних записів, осталась робити. До управи рідкими урядами і установами прийшлося поставити членів Комуні, в тім числі робітників.

*) Всіх членів Комуні було 90.

ків, котрі знаменито доказали свою здатність управляти державою. І так, робітник Тейс прекрасно справлявся з поточним урядом, його товариш — Комеліна — наладив роботу монетарної, робітник Варлен завідував інтедактурою, Франкель був одним з організаторів "Комісії Праці". Розуміється, це були лише одиниці. Тодішній пролетаріат був ще дуже незрілий, щоб видати споміж себе скільки-небудь значні кадри адміністраторів.

При величезній недостатці відданих справі Комуні і рівночасно підготовлених людей, члени комуні були неімовірно перетяжені працею.

Будучи робітничу державу, Комуна знищила постійну армію, замінивши її міліцією (народною гвардією), встановила виборність і відкличність в кожному хвилью всіх урядників, а не сла їхні високі плати і пенсії; з прикауючих суспільству вона зробила з них його слуг. Вона відділила церкву від держави і освободила школу від попівської опіки.

Комуна зробила велику помилку, не забравши в свої руки французького банку, в якому переховувало величезну суму грошей і всякого рода цінностей. Колиб вона була сконфіскувала ті цінності, то нанесла б була дуже болючий удар всій французькій буржуазії.

Ця несліпа політика відносно банку не була слуцхайністю. Комуна вважала не рідше наложити руку на "свату" приватну власність. На ділі вона не арушила ні одного каменя в фундаменті буржуазного суспільства.

СМЕРТЕЛЬНА БОРОТЬБА КОМУНИ З БУРЖУАЗНОЮ АРМІЄЮ.

Але Комуна майже не могла займатися мирною будовою: вона мусіла звести смертельну боротьбу з версальською армією. Поки Центральный Комітет підготував вибори до Комуні, Тьер успів одягнути, підготувати і знова дисциплінувати ті нестройні товни жовірів, що він вивіз з Парижа. З-ласки Бісмарка, котрий випустив жовірів і офіцерів з німецького полону, Тьерови вдалося організувати армію з 130 тисяч жовірів, з якою він почав облогу Парижа.

Комуна нараховувала на папері около 170 тисяч народних гвардійців, але в дійсності воєні власті мали в своїм розпорядженню не більше 45 тисяч жовірів. Але й ті сили уживались не економно: не було правильних змін, скріплення не посилено на час. Частина орудій не була використана, вивішені часті міста не були достаточні укріплені.

Комуна майже не мала воєнних спеціалістів. Рувководителі воєнного уряду змінювались один за другим. Не було ніякого загального плану воєнних ділань: начальникам поодиноких частей не давали жадних інструкцій. В управі воєним міністрством панувало хаос: Центральный Комітет, що продовжав своє існування і після вибору Комуні, як організація народної гвардії, вмшувалась в розпорядження воєнного комісара Комуні. Всі ті непорядки вели до підупадку дисципліни і розвитку дезертирства. При таких умовах воєнна поразка Комуні була неминуча.

УПАДОК КОМУНИ. ДИКИЙ БІЛИЙ ТЕРОР.

Воєні акція почалась 2 квітня. Версальці поступово забирали важніші форти, що окружали Париж. 21. мая вони прорвались до міста. Париж вкрився барикадами. Комунари боролись з незвичайною хоробрістю, тільки, не маючи відповідного командного проводу, не могли відбитися від регулярної армії, що була втроє сильніша. Все ж таки версальцям треба було цілого тижня на те, щоб зломити республічний опір народної гвардії. 28. мая упала остання барикада.

Почався білий терор. Озвірілі жовіри метались на Париж під оплески повернувшої буржуазії. Забраних в полон комунарів розстрілювали отримати і тисячами без всякого суду, навіть без допиту, не щадячи ні пола, ні віку. Около 17 тисяч повстанців, переважно пролетарів, загинуло вже після заперестання воєної акції. Загальне ж число жертв облоги і білого терору начисляють около 30,000. Оставших народних гвардійців відправляли до Версаля, де полонених держали в страшних тюрмах в очікуванні на суд; їх начислялось там около 40 тисяч, в тім числі много женщин і дітей. Відтак було видано 13,450 засудів, з того 270 засудів на смерть; 140 осіб засуджено на катури, 3½ тисяч — на вислання в колонії. Робітничий Париж опустів. 70 тисяч женщин, дітей і стариків осталась без своїх кормильців; цілі професії вимерли майже зовсім.

Така була кровна розправа буржуазії з пролетаріатом, котрий осмілився взяти в свої руки владу в той момент, коли паючий класи готові були зрадити республіку і революцію.

ВЕЛИКИЙ ПРИМІР І НАУКА ПАРИЖСЬКОЇ КОМУНИ ДЛЯ ПРОЛЕТАРІАТУ ЦІЛОГО СВІТА.

Комуна упала не лише тому, що не створила сильної армії і не зинчила в час ворога. Щоби мати шанси на побіду, революція повинна була перекинутися з столиці на другі великі центри, а звідтам і на села. Но Париж був відірваний від всіх інших частей Франції, а повстанці в деяких містах Комуні не казалась дуже коротко-тривалими: в провінції, ще більше чим в Парижі, виявлялась загальна невідготованість пролетаріату, його неорганізованість і політична невідомість, яка залежала від недостаточного розвитку капіталізму в тодішній Франції.

Тепер, після більш чим десяти літ, ми ясно бачимо помилки Комуні і розуміємо, чому вона мусіла упасти. А все ж таки приходиться недоумувати, що протягом яких-небудь 72-ох днів, будучи в положенні обложеного міста, без досвідчених провідників, робітничий Париж зробив так много позитивного, що перешило відтак в спадщину всьому борючомуся за своє о-свободження міжнародному пролетаріату, як дорогоцінний досвід першої робітничої революції.

ПОБІДА ДРУГОЇ КОМУНИ В 1917 Р.

Перша пролетарська революція була побіждена. Але діло комунарів не загинуло: випавший з їхніх рук прапор підняв міжнародний пролетаріат. Згуртувавшись скрізь в соціалістичні партії, він почав немов би затажну облогу капіталістичного суспільства. Намі дії — дії нового, великого, рішучого бою. Застріляником в ньому виступив російський пролетаріат, що в жовтні 1917 року довершив пролетарську революцію. Згуртувавшись довкруги комуністичної партії, робітничі класи забрали не лише одну столицю, а цілу величезну країну. Друга робітнича Комуна держиться вже більше чим шість літ. Але боротьба ще не скінчена. Зі всіх сторін її окружають вороги. Друга Комуна опирається на сильного союзника — повстанчих пролетарів всього світа і разом вони яляються местниками за погнібних комунарів 1871 року. Нехай же дрозжить буржуазія перед світовою комуністичною революцією.

НОВИЙ ЖУРНАЛ.

Перед трома днями появилось перше число ілюстрованого журналу "Робітниця", що почав виходити два рази в місяць. Годі проминути мовчачою це цікаве число, яке аж просить, щоби згадати про нього хоч кількома словами. Судячи по першому числі, журнал взяв на себе дуже важний обовязок: освідомити робітничі і робітничі у всіх напрямках в найпростіший-зрозумілий спосіб. Коли перечитаємо перше число, то бачимо, що хоч "Робітниця" є органом Секції Женщин-Робітниць при Ст. У.Р.Д., все ж таки вона однаково цікава і корисна також для мужчин-робітників.

Цікаві, зрозумілі статті про Шевченка говорять самі за себе. Стаття про жінку Карла Маркса — Єнні, відкриває перед нами досі невідому сторінку з життя великого робітничого Учителя, про що обовязково повинен знати кожний свідомий робітник і робітниця. Літературний розділ дає цінні новелі славного письменника Василя Стефанюка, також М. Ірчана і О. Неверова. Вражає своєю приступністю науковий розділ (про початок життя з ілюстраціями, про шкідливість алкоголізму). З радістю треба привітати "Курс української граматики" написаний дуже а дуже зрозуміло. Широкі робітничі маси мають повну змогу навчитися легко української граматики, яку вони так мало знають.

Цікаві наукові відомості дає розділ "Всячина". Крім цього маємо ширший огляд міжнародного руху робітничі, в селі кутіж; та вміло зредоговану "Діточу Сторінку" з багатим матеріалом. Члени ілюстрації прикрашають ціле число і надають йому барвистий вид.

Годі довше перенівдати зміст цього числа. Одного можна надіятися, що "Робітниця" стане певно дуже широко розповсюдним журналом, так серед робітничі, як і серед робітниць. Просто годі уявити собі, щоби хотібуць з робітничі міг не бути читачем-передплатником "Робітничі", а про робітничі ми вже й не згадуємо, бо це саме собою зрозуміле. Річна передплата дуже низька, бо тільки \$1.50 (лірична 80 центів) і за ці гроші мати два рази в місяць найбільш популярно-науковий журнал, це справді вигода велика.

Редакція "Робітничі" заявляє в першому числі, що журнал хоче дати наукову підготовку широким працюючим українським масам, аби вони поступово могли дійти до такого стану, в якому зможуть легко читати й наукові книги. Це безперечно дуже важна справа. Коли ми розглянемо перше число "Робітничі", то бачимо, що з свого завдання редакція вивадується дуже добре. Матеріал підібраний добре, написаний надзвичайно приступно. Розуміється, кращий розвій журналу залежить не від редакції, а від широкого робітничого загалу. Треба користе, цінне видання треба піддержати всіма силами. Треба, щоб українські робітничі і робітничі були не тільки читачами-передплатниками, але що ширше "Робітницю" скрізь а скрізь. Цим сповнять вони великий пролетарський обовязок: поширяти освіту і змінити матеріально і морально журнал.

"Робітниця" почала виходити замість місячника "Голос Робітничі", тільки з тою різницею, що матеріял в "Робітничі" ріжнородний і цінний так для робітничі, як і робітничі та їх дітей. Тому — не повинно бути ані одної робітничої хати, де не булоби "Робітничі". Хто перечитає перше число, той переконається самий в вартості журналу. А перше число варта купити як найвишче, доки воно не розійшлося, бо опісля жаль буде, як робітничі чи робітничі не матимуть цілости.

Адреса-редакції:
 The Workingwoman
 Ukrainian Labor Temple
 Cor. Pritchard & McGregor Sts.,
 Winnipeg, Man.

РАДЯНСЬКІ РЕПУБЛИКИ В 1923 РОЦІ.

(Огляд написаний спеціально для "Укр. Роб. Вістей".)

XXIV.

ХАРКІВ — КИЇВ.

Було це в суботу 4. серпня, коли я набігавшись по ріжких установах Харкова, купив до Києва білет і прийшов перед вечером в Сельбудинок та почав пакувати свої манатки. Коло каси в Сельбудинку я співав за завідувачем. Мені сказали, що завідувачого нема, лише є його заступник Еаген Гуцайло.

там травника, ріка, риба, ми маємо там палятку, спимо на свіжому повітрі... А іда там дешевенька і ми за маленькі гроші будемо їсти смачненько. Я купатися будемо. Яогансен також там буде, він іде з дружиною й дитинкою. Я спитав, чи знає він Наталію Романович-Ткаченко і чи не свояк він її покійного чоловіка. Він сказав, що ні, хоч людей тих знає з їх літературної діяльності. А його батько також колись трохи писав. Ми говорили, ділилися ідою. Ваане вони обоє говорили, а я слухав. Любо було чути їх веселу розмову, чистий український вивіг, скорше, полтавський... Вони говорили якось напів співаючи. Так і переіналися слова: далеченько, біленько, нігоченько, близенько.

Ресторан в харківській Сельбудинку.

Розраховувшись за двотижневе мешкання, я зайшов ще раз в столову Сельбудинку, щоб підкріпити себе на дозрогу. Я любив їсти в столовій Сельбудинку. Там часто можна було спостерігати нові, приїзди десь з інших міст і сіл обличчя. Селяне, якщо й заходили, то лише на чай, а хліб і до хліба вони завжди мали з собою.

темненько. Десь у вагоні гомоніли люди і у нас над головами гомоніли, хрюпали, але до нас ніхто не підсідав. На слідуючій-же станції Ткаченко привів Яогансена. Яогансен — визначний молодий поет, літературний критик, знавць української мови, член "Гарту". Це молода ще людина, Німець по національності, всю свою молодість провів і школи покінчив на Україні. Він користується великою пошаною серед молодих пролетарських письменників в Харкові. На літературних вечірках часто виступає з критикою. До його критики уважно прислухаються, як до авторитета.

Для тимчасово приїжджаючих до Харкова селян в Сельбудинку були спільні кімнати. А часами приміщували приїзджих в великій салі.

Познайомившись з Яогансеном, я спитав його, чим можна пояснити, що він, як Німець, побираючи науку на Україні в російській школі (за часті шарту), вибрав для літературної праці українську мову.

Окнинув я очима ще раз на прощання всі малюнки на стінах, побіречитував написи і пояснення до них, зайшов на кілька хвилин в салю-бібліотеку і все мені наче чогось не доставало. Разом з тим я думав — чи найду я таке приміщення в Києві?

На це він приблизно сказав слідуюче: Німці, де-б вони не поселилися, всюди стараються жити в добрій злагоді зі своїми сусідами. Для цього вони стараються говорити мовою своїх сусідів. Тож цілком природно, коли мій батько поселився на Україні, всі тут говорили українською мовою, ми також почали вчитись той мови, не дивлячись на те, що урядова мова була російська. Мій батько уважав, що він живе з селянами, а не з урядом. Виростав я серед українських дітей і також говорив їх мовою, якої не відобрала від мене й російська школа.

В потягу було повно народу і страшна духота. Мені пощастило найти місце коло двох молодих людей, з якими я скоро розговорився. Говорили вони чисто українською мовою з полтавським акцентом. Я довівся, що вони їдуть за Полтаву і будуть товаришувати мені до рани.

Мій батько почав учитися українського письма, коли йому було 60 літ. Це й були головні причини, що справили мене до праці на літературнім полі українською мовою.

— А куди ви їдете — запитали вони мене. — Я їду до Києва. — Ох, як же далеченько ви їдете! — сказали вони обоє в один голос і почали мене жаліти, що я так "далеченько" їду і змучуєш в вагоні. Коли-ж я сказав, скільки дороги я вже зробив і привик до їзди, мушчина вдвинув в мене, сплеснувши руками і сказав: — Я вас знаю! Любоко, та це-ж той товариш, про якого ми вчера читали в "Вістях"! — сказав він до своєї товаришки подорожі, а звернувшись до мене, продовжав: — Аде-ж ви говорили на вечерку "Плуга"? От гарно. А ви знаєте, що в салюкоім вагоні їде поет Яогансен? Ой, як він буде рад. Я на салюкоій станції обовязково його закінчу.

Потяг мчав нас серед темної розлогими просторами України. Ми гуторили далеко за північ. Довкола нас і над нами люди спали. Хотілося подивитися у вікно, оглянути околицю, але за вікном була темна ніч і лише час від часу мигали вогні станцій.

Мій сусід синав як горохом. Балачка його була шира, отверта. Він розповів мені, що його призначив Ткаченко, що він студент ІНО (Інститут Народної Освіти), а Любка — курсистка, його дружина, поженилися вони недавно, а що тепер вакації, то вони їдуть на пару тижнів до ріки Псьод, на Подтавщині.

Около 6-ої години рано ми проїхали Полтаву. Потяг обходить Полтаву півколом, а сама станція за містом. Тільки на хвилину промайнула перед нами стара Полтава, потапачи в зелені сади. Чимось рідним, близьким, дорогим віяло від тих садків. Ще кілька станцій і я з жалем розпрощаюсь з своїми товаришами подорожі. Ось потяг-прогресів вже мостом через ріку Псьод. Мальовнича о-

— А ви такі справді їдете з нами. Ой, як же там гарненько,

колиця. Мальовнича, багата своєю природною красою. Ози ми живна вже майже на окінчю. Урожай середній. Мене обідали нові особи. Надаремно я старався відчитати щось на їх обличчя. Не маючи з ким навести розмови, я дістав з портфеля ріжкі газети, якими я заосмтрився на дорогу в редакціях Харківських газет і почав їх переглядати.

ТАКЕ СОБІ ПАРШИВЕ СЛОВО "ПАН"

Пан. Прошу, пана... Що, пан, казали? Що, пан, робили? Як там панава пані? Я, прошу пана, більше не буду. Жичу, панові, доброго здоров'я... Поміщик — пай, редактор — пай, урядник-хабарник — пай, поліцай — пай, агент-спекулянт — пай, драбута в коніріці — пай, робітник — пай. Я не говорю, товариші, про Поляків, які найбільше мають претенсій до слів пан. Я говорю про Українців, "ширих", "правовірних" Українців, багачів-Українців, хоруучих на панів — Українців, панських льокайчуків — Українців, одним словом говорю про тих Українців, що на кождім кроці живняють слова пана, а наслідують з слова товариш.

вас за божевільного, або висміє. Для него пан — це поміщик, експлоататор, ворог, урядовий держиморда. Послушайте, що скажуть вам про пана старі люди, ті що робили паншину. Панщина — страшна неволя феодального ладу. Пан — це феодал. Панщина якраз звязана зі словом пани. За панщини пан був рабовласником, насильником. І хто присьбує собі цей титул, — пан, — значить, він скучає за панщиною. Для тих українських йодолців, що горойються та тишаться, коли пан адвокат або "ейджент" з Грейні Гроверс назве його паном, здалася-б хоч на тиждень панщина. Вона роздумачила-б ім значиння титулу — пана.

Спонукада мене до цього салюкоіда пригода. В дописі зі Саскатуну до "Укр. Голосу" з 12. марта є такий вислів: "Дріт отримав п.(ан) Леськів, робітник". Представте собі річ, яку-б ви назвали: вода-вогонь. Зрештою, це писав один з товаришів "Пшик", то не маючого дивуватися. Але-ж ті, що в редакції виправляли той допис, що вони думали? Думаєте, що не догадалися? Нічого подібного. Взяли за добру мунету. Вони й раді, що мають Зайрків.

Ще хвилю. Гляньмо зараз в Галичину. Тепер нема нещасливішої країни на світі, як Галичина. А найгірше терпить, мучиться там українське населення. Чому? Бо там влада панська, бо там верх взяли пани. Бо там польський пан є "крулем" і богом, він має право карати і милувати. Й карає. Від Збруча аж до Карпат стоїть там український робітник, селянин. Гірко стоїть! Бо там панська влада. А наша короста й собі в пани преться. "Пан робітник" — каже.

Приходжу якось минулого літа на один "панський" український пікнік. А там чуо: — Панове, товариші, ходіть їсти голубці! — так припроше до голубців один з аранжерів пікніку. — Як "панове", то не — "товариші"! — відповідає хтось з гурту.

А перегляньте ви українські патріотичні газети. Чи багато ви там знайдете, що в Галичині влада панська і тому там лихо. Чи знайдете ви там, що то польські пани збитуються над українським населенням. Ні, ви там знайдете ляхи, але не пани. Бо як же можна сказати щось злого про пана, коли я сам пан?

Скажемо, той що кликав, не втік далеко від саскатунського дописувача до "Укр. Голосу". Але-ж погляньмо на оголошення ріжких драмгуртків при "народних домах". Там ви побачите такі дива: "Роліо наймички відограє панна Кривобедря; роліо мужика відограє пан Малигалга". І скажіть на милость бога — де між Українцями набралось до лиха того панства?

А перегляньте ви українські патріотичні газети. Чи багато ви там знайдете, що в Галичині влада панська і тому там лихо. Чи знайдете ви там, що то польські пани збитуються над українським населенням. Ні, ви там знайдете ляхи, але не пани. Бо як же можна сказати щось злого про пана, коли я сам пан?

А попробуй написати в газеті, що українські робітники в першу чергу повинні боритись проти українських панів — то як заголокують на тебе, як заперещать: "нема, нема, десять раз нема українських панів, то лише в головах комуністичних дурнів-ів сидять українські пани і т. инше. Гаразд! Нема — тим ліпше. А стань на хвилину на вулі Селкирк і Мек'гегор вулиць, то вже чуєш: — Почекайте, пане, я щось маю пана спитати. — Але-ж прошу, я панові до послуги.

А чие то слово — пан? Кажуть, що то слово польське. І чому-ж то ві, ненависники Поляків, вчепилися так за пана? Знаємо чому! Тому, що день і ніч мрієте самі бути паном. Тому, що коли вилазите з "сури", думаєте, що вилазите з панського локоа. Даремні ваші мрії. Ви є і будете панамі тільки на театральних оголошеннях. Не до редакторів та адвокатів я це кажу, але до саскатунських дописувачів, до тих, що в день в "сурах", а ввечерю пан.

Правда, один з тих, що це говоривши може назвати себе паном, але другий — загнібда, заходячи через пару днів до У. Р. Д. в Вінніпегу і ртїк, бо ніхто не хотів його клікати паном. Таких панів на Україні колись називали: "за мукштані латає, а хліба жebraє". Оттакіх то українських "панів" ми маємо в Канаді. В "сурах" обталапався, або плоти малює по Селкирк вулиці — але пан. А ввечерю натягає твердого з позаниганими вуглами комірця, з шлейми "сура" і, хоч в кишені та в голові віють вітри, пре між пани. А та вся зброя і компанія, між яку він їде, так йому пасує, як коров'є сіло.

А чие то слово — пан? Кажуть, що то слово польське. І чому-ж то ві, ненависники Поляків, вчепилися так за пана? Знаємо чому! Тому, що день і ніч мрієте самі бути паном. Тому, що коли вилазите з "сури", думаєте, що вилазите з панського локоа. Даремні ваші мрії. Ви є і будете панамі тільки на театральних оголошеннях. Не до редакторів та адвокатів я це кажу, але до саскатунських дописувачів, до тих, що в день в "сурах", а ввечерю пан.

Підіть на Україні (таки це перед революцією) на село і скажіть українському селянинові — пане. Він уважатиме колиця. Мальовнича, багата своєю природною красою. Ози ми живна вже майже на окінчю. Урожай середній. Мене обідали нові особи. Надаремно я старався відчитати щось на їх обличчя. Не маючи з ким навести розмови, я дістав з портфеля ріжкі газети, якими я заосмтрився на дорогу в редакціях Харківських газет і почав їх переглядати.

Проч з тим ганебним словом! Йому не повинно бути місця серед чесних трудових українських мас!

Оттакіх то українських "панів" ми маємо в Канаді. В "сурах" обталапався, або плоти малює по Селкирк вулиці — але пан. А ввечерю натягає твердого з позаниганими вуглами комірця, з шлейми "сура" і, хоч в кишені та в голові віють вітри, пре між пани. А та вся зброя і компанія, між яку він їде, так йому пасує, як коров'є сіло.

Проч з тим ганебним словом! Йому не повинно бути місця серед чесних трудових українських мас!

Підіть на Україні (таки це перед революцією) на село і скажіть українському селянинові — пане. Він уважатиме колиця. Мальовнича, багата своєю природною красою. Ози ми живна вже майже на окінчю. Урожай середній. Мене обідали нові особи. Надаремно я старався відчитати щось на їх обличчя. Не маючи з ким навести розмови, я дістав з портфеля ріжкі газети, якими я заосмтрився на дорогу в редакціях Харківських газет і почав їх переглядати.

Проч з тим ганебним словом! Йому не повинно бути місця серед чесних трудових українських мас!

Около 6-ої години рано ми проїхали Полтаву. Потяг обходить Полтаву півколом, а сама станція за містом. Тільки на хвилину промайнула перед нами стара Полтава, потапачи в зелені сади. Чимось рідним, близьким, дорогим віяло від тих садків. Ще кілька станцій і я з жалем розпрощаюсь з своїми товаришами подорожі. Ось потяг-прогресів вже мостом через ріку Псьод. Мальовнича о-

Проч з тим ганебним словом! Йому не повинно бути місця серед чесних трудових українських мас!

КАМПАНІЯ НАКЛЕПІВ РЕАКЦІЙНОЇ ПРЕСИ ПРО СОЮЗ РАД. СОЦ. РЕПУБЛІК.

(Від пресового відділу Народнього Комісаріату Закордонних Справ.)

Нечувана по своїх розмірах і нахабности вигадок кампанія провадиться зараз проти Радянської влади на шпальтах міжнародної реакційної преси у вигляді поширення брехливих відомостей про події, що відбуваються на союзній території. Почавшись в звязку з нашою партійною дискусією та збільшившись після смерті В. І. Леніна, кампанія ця піяря й навіть ще напередодні визнання нас Англією набрала страшних форм, що нагадують найгірші роки блокади та інтервенції.

Нечувана по своїх розмірах і нахабности вигадок кампанія провадиться зараз проти Радянської влади на шпальтах міжнародної реакційної преси у вигляді поширення брехливих відомостей про події, що відбуваються на союзній території. Почавшись в звязку з нашою партійною дискусією та збільшившись після смерті В. І. Леніна, кампанія ця піяря й навіть ще напередодні визнання нас Англією набрала страшних форм, що нагадують найгірші роки блокади та інтервенції.

Центрами цих вигадок є головним чином, Рига, Ревель, Гельсінгфор, а почасті і Стокгольм, де сидять білогвардійські експерти в справі складання наклепів та вигадок, а звідти останні вже поширюються по цілому світу прислужливим Райтером та "власними кореспондентами" англійських, американських та інших газет.

Центрами цих вигадок є головним чином, Рига, Ревель, Гельсінгфор, а почасті і Стокгольм, де сидять білогвардійські експерти в справі складання наклепів та вигадок, а звідти останні вже поширюються по цілому світу прислужливим Райтером та "власними кореспондентами" англійських, американських та інших газет.

Последние Известия", що їх видають в Ревелі російські монархісти, повідомляють про редакцію Червоної Армії в Сибіру, Харкові та Москві, а так само про страйки залізничників та про перерву сполучення з Москвою. Лондонський "Дейли Мейл" повторюючи ці самі відомости, оповідає про заволодіння в Червоній Армії в Москві, й конкретно вказує на повстання в "Латишському полку", викликає відомленням останнього звільнення з "Татарського дивізію". Таймс не задовольняється відомостями про повстання Червоної Армії, та повідомляє про заколот і повстання на Україні, на Кавказі, в Туркестані, Сибіру, Білорусі, які що-раз збільшують. В районі Балаговещенська нібито засновано навіть тимчасовий уряд, а у Владикавказі йде уперта боротьба між повстанцями та Радянською залогою. "Морнінг Пост" дуже багато розповідає про арешти комуністів в фабричних осередках, які нібито відбуваються у нас, і достотно зазначає день, коли 18 членів опозиції було відіслано до Архангельську. Та сама газета повідомляє, що Кремлівська "ЧК" заарештувала 4 незнайомих, які предерлись у помешкання Політбюро й що в Крошнатді і Ленінграді відіслано кулеметні частини для придушення повстанського настрою серед матросів Балтійської флоты.

Последние Известия", що їх видають в Ревелі російські монархісти, повідомляють про редакцію Червоної Армії в Сибіру, Харкові та Москві, а так само про страйки залізничників та про перерву сполучення з Москвою. Лондонський "Дейли Мейл" повторюючи ці самі відомости, оповідає про заволодіння в Червоній Армії в Москві, й конкретно вказує на повстання в "Латишському полку", викликає відомленням останнього звільнення з "Татарського дивізію". Таймс не задовольняється відомостями про повстання Червоної Армії, та повідомляє про заколот і повстання на Україні, на Кавказі, в Туркестані, Сибіру, Білорусі, які що-раз збільшують. В районі Балаговещенська нібито засновано навіть тимчасовий уряд, а у Владикавказі йде уперта боротьба між повстанцями та Радянською залогою. "Морнінг Пост" дуже багато розповідає про арешти комуністів в фабричних осередках, які нібито відбуваються у нас, і достотно зазначає день, коли 18 членів опозиції було відіслано до Архангельську. Та сама газета повідомляє, що Кремлівська "ЧК" заарештувала 4 незнайомих, які предерлись у помешкання Політбюро й що в Крошнатді і Ленінграді відіслано кулеметні частини для придушення повстанського настрою серед матросів Балтійської флоты.

В другій частині світу в Америці, "Нью Йорк Гералд" друкує "спеціальну" телеграму свого кореспондента з Москви, якого тут навіть ніколи не було, про те, що в Омську юрба напала на будинок, зайнятий комуністами, підпалаила його збила 22 комуністів, які намагались втікти. Константинопольська преса, що бере матеріял з англійських жерел, повідомляє про вбивство Троцького, про біжки в ЦК Р.К.П., та про неминуче народне повстання проти радянської влади. Та сама преса повідомляє про те, що "переіменування Петрограда в Ленінград, Р.С.Ф.Р.Р. в С.Р.С.Р., рівно як і запрошен-

В другій частині світу в Америці, "Нью Йорк Гералд" друкує "спеціальну" телеграму свого кореспондента з Москви, якого тут навіть ніколи не було, про те, що в Омську юрба напала на будинок, зайнятий комуністами, підпалаила його збила 22 комуністів, які намагались втікти. Константинопольська преса, що бере матеріял з англійських жерел, повідомляє про вбивство Троцького, про біжки в ЦК Р.К.П., та про неминуче народне повстання проти радянської влади. Та сама преса повідомляє про те, що "переіменування Петрограда в Ленінград, Р.С.Ф.Р.Р. в С.Р.С.Р., рівно як і запрошен-

В Руруціні іде завзята боротьба за восьмигодинний робочий день. Злидні не змінили бойової енергії робітників в окупованих країнах. Комуністична партія, котра піднесла клич боротьби, увесь час керує рухом. Соціал-угодольські ватажки примушені також підтримувати боротьбу металістів та ткачів. Але вони роблять все можливе, щоби рух не вишшов по-за межі цих двох союзів, сподіваючись мати можливість краще саботувати та задумити рух.

В Руруціні іде завзята боротьба за восьмигодинний робочий день. Злидні не змінили бойової енергії робітників в окупованих країнах. Комуністична партія, котра піднесла клич боротьби, увесь час керує рухом. Соціал-угодольські ватажки примушені також підтримувати боротьбу металістів та ткачів. Але вони роблять все можливе, щоби рух не вишшов по-за межі цих двох союзів, сподіваючись мати можливість краще саботувати та задумити рух.

Буржуазні газети, хоч і пишуть про відновлення роботи, примушені визнати, що страйк загальний в текстильній та металюргічній промисловості. Вони охоче забавують 52,000 гірників в Гамі, а також шах-

тярів лігнітових копалень в районі Кельна. Загальний страйк охопив райови Золингена та Ремшейда, де профспілки є під цілковитим впливом компартії.

Після того, як з'їзд Фабзавкомів Рейно-Вестфальської країни висловився за загальним страйком, рух поширився. Можливий загальний страйк шахтарів в Рурі. Командуючий окупаційною армією генерал Дегут, котрий лицемірно в своїй газеті, видаваній німецькою мовою, нападає на промисловців, які хочуть завести 10-годинний робочий день, звідкався. Він заборонив "Свободу", комуністичну газету в Дісельдорфі без жадних підстав. Він заборонив "Соціалістичну Респуб-

Після того, як з'їзд Фабзавкомів Рейно-Вестфальської країни висловився за загальним страйком, рух поширився. Можливий загальний страйк шахтарів в Рурі. Командуючий окупаційною армією генерал Дегут, котрий лицемірно в своїй газеті, видаваній німецькою мовою, нападає на промисловців, які хочуть завести 10-годинний робочий день, звідкався. Він заборонив "Свободу", комуністичну газету в Дісельдорфі без жадних підстав. Він заборонив "Соціалістичну Респуб-

В Руруціні іде завзята боротьба за восьмигодинний робочий день. Злидні не змінили бойової енергії робітників в окупованих країнах. Комуністична партія, котра піднесла клич боротьби, увесь час керує рухом. Соціал-угодольські ватажки примушені також підтримувати боротьбу металістів та ткачів. Але вони роблять все можливе, щоби рух не вишшов по-за межі цих двох союзів, сподіваючись мати можливість краще саботувати та задумити рух.

В Руруціні іде завзята боротьба за восьмигодинний робочий день. Злидні не змінили бойової енергії робітників в окупованих країнах. Комуністична партія, котра піднесла клич боротьби, увесь час керує рухом. Соціал-угодольські ватажки примушені також підтримувати боротьбу металістів та ткачів. Але вони роблять все можливе, щоби рух не вишшов по-за межі цих двох союзів, сподіваючись мати можливість краще саботувати та задумити рух.

В Руруціні іде завзята боротьба за восьмигодинний робочий день. Злидні не змінили бойової енергії робітників в окупованих країнах. Комуністична партія, котра піднесла клич боротьби, увесь час керує рухом. Соціал-угодольські ватажки примушені також підтримувати боротьбу металістів та ткачів. Але вони роблять все можливе, щоби рух не вишшов по-за межі цих двох союзів, сподіваючись мати можливість краще саботувати та задумити рух.

В Руруціні іде завзята боротьба за восьмигодинний робочий день. Злидні не змінили бойової енергії робітників в окупованих країнах. Комуністична партія, котра піднесла клич боротьби, увесь час керує рухом. Соціал-угодольські ватажки примушені також підтримувати боротьбу металістів та ткачів. Але вони роблять все можливе, щоби рух не вишшов по-за межі цих двох союзів, сподіваючись мати можливість краще саботувати та задумити рух.

ЦІНА РУРСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ.

Французський парламент, при діяльній участі котрого зросла ціна на хліб й впаа вартість франка, котрий довів буждет до дефіциту й прикривав банкрутві, котрий завів вісімлітній-місячний службу робітників та селян в капіталістичній армії, котрий підтримував шалену реакцію всюди, окреслений зараз парламентом Рура.

Французський парламент, при діяльній участі котрого зросла ціна на хліб й впаа вартість франка, котрий довів буждет до дефіциту й прикривав банкрутві, котрий завів вісімлітній-місячний службу робітників та селян в капіталістичній армії, котрий підтримував шалену реакцію всюди, окреслений зараз парламентом Рура.

Французський парламент, при діяльній участі котрого зросла ціна на хліб й впаа вартість франка, котрий довів буждет до дефіциту й прикривав банкрутві, котрий завів вісімлітній-місячний службу робітників та селян в капіталістичній армії, котрий підтримував шалену реакцію всюди, окреслений зараз парламентом Рура.

Французський парламент, при діяльній участі котрого зросла ціна на хліб й впаа вартість франка, котрий довів буждет до дефіциту й прикривав банкрутві, котрий завів вісімлітній-місячний службу робітників та селян в капіталістичній армії, котрий підтримував шалену реакцію всюди, окреслений зараз парламентом Рура.

Французський парламент, при діяльній участі котрого зросла ціна на хліб й впаа вартість франка, котрий довів буждет до дефіциту й прикривав банкрутві, котрий завів вісімлітній-місячний службу робітників та селян в капіталістичній армії, котрий підтримував шалену реакцію всюди, окреслений зараз парламентом Рура.

Французський парламент, при діяльній участі котрого зросла ціна на хліб й впаа вартість франка, котрий довів буждет до дефіциту й прикривав банкрутві, котрий завів вісімлітній-місячний службу робітників та селян в капіталістичній армії, котрий підтримував шалену реакцію всюди, окреслений зараз парламентом Рура.

Французський парламент, при діяльній участі котрого зросла ціна на хліб й впаа вартість франка, котрий довів буждет до дефіциту й прикривав банкрутві, котрий завів вісімлітній-місячний службу робітників та селян в капіталістичній армії, котрий підтримував шалену реакцію всюди, окреслений зараз парламентом Рура.

Французський парламент, при діяльній участі котрого зросла ціна на хліб й впаа вартість франка, котрий довів буждет до дефіциту й прикривав банкрутві, котрий завів вісімлітній-місячний службу робітників та селян в капіталістичній армії, котрий підтримував шалену реакцію всюди, окреслений зараз парламентом Рура.

Французський парламент, при діяльній участі котрого зросла ціна на хліб й впаа вартість франка, котрий довів буждет до дефіциту й прикривав банкрутві, котрий завів вісімлітній-місячний службу робітників та селян в капіталістичній армії, котрий підтримував шалену реакцію всюди, окреслений зараз парламентом Рура.

Французський парламент, при діяльній участі котрого зросла ціна на хліб й впаа вартість франка, котрий довів буждет до дефіциту й прикривав банкрутві, котрий завів вісімлітній-місячний службу робітників та селян в капіталістичній армії, котрий підтримував шалену реакцію всюди, окреслений зараз парламентом Рура.

Французський парламент, при діяльній участі котрого зросла ціна на хліб й впаа вартість франка, котрий довів буждет до дефіциту й прикривав банкрутві, котрий завів вісімлітній-місячний службу робітників та селян в капіталістичній армії, котрий підтримував шалену реакцію всюди, окреслений зараз парламентом Рура.

СКЛИКАЙТЕ НА 30. МАРТА МІТИНГ ПРОТЕСТУ ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ І РУМУНСЬКИХ НАСИЛЬСТВ.

ДО ВСІХ ВІДДІЛІВ УКР. СЕКЦІЇ РОБ. ПАРТІЇ КАНАДИ І ІНШИХ РОБІТНИЧІХ ТА ФАРМЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Товариші Робітники і Фермери! Насильством і знущаннями польської шляхти і румунських бояр над безборонними українськими селянами і робітниками немає кінця.

З'яку перед слушною помстою з рук трудящих мас, польсько-шляхетська влада старается подати найменший організаційний рух, всякий прояв просвітної праці серед українських селян та робітників на окупованих нью укр. землях.

Останніми часами вона навіть всупереч своїм паперовим законам позамикала українські робітничі часописи "Вперед", "Землю і Волю" і журнал "Нову Культуру", а також селянський часопис "Селянська Доля", що вірно обороняли інтереси працюючих мас; розв'язала Українську Соціал Демократичну Партію Західної України, одинокі легальні організації класово свідомих українських робітників і селян західних українських земель.

Всіх робітників, що сповняли відповідальну роботу в вище названих часописах і організації посаджено за ґрунті крати.

По українських селах і містах під Польщею з новою силою гуляють грабнижницькі польсько-шляхетські озброєні банди, грабують польська сваволя; арештам, побоям, розстрілам, грабунками немає там кінця.

Около 10 мільйонів українських селян і робітників на західних українських землях стогнуть під страшним катуванням в польсько-шляхетській і румунсько-боярській неволі. А українські пани й попи, що так ще недавно нібито бідкалися над долею українського народу та "боронили" язиками за його "освобождения" замовки, коли вчужі розпорядження своїх західно-європейських капіталістичних опікунів що-до приналежності західних українських територій. Вони погодилися на віддання українських селян і робітників в дальшу неволю польської шляхти і румунських бояр а самі сунули один по другому до польсько-шляхетських і румунсько-боярських корит і жолобів.

Не на панство, хочби й українське, надія поневодених Польщею і Румунією українських селян і робітників, а на революційний пролетаріат цілого світа, а особливо на працюючі маси Радянської України і других союзних радянських республік. Туди мусять вони слати свої скарги і заклики до допомоги.

Та не можуть вони тепер закрити на весь світ про свої кривди і терпіння, бо в них закнеблювані уста, бо в них сковані руки і ноги. Тому на нас, на їхніх найближчих братів, споріднених кровю і такою ж, як їх, долею минулого, спадає обов'язок підняти голос протесту перед пролетаріатом цілого світа проти їхніх нечужих кривд і терпінь.

Добрий примір показав нам в цьому напрямі п'ятий З'їзд Створення Української Робітничої Партії, що підняв протест проти насильств польської шляхти і румунських бояр над українськими селянами і робітниками на західних українських землях. На сході Канади товариші теж скаликають мітинги протесту. Але, щоб підняти цю справу загальною і розголосити її широко, треба, щоб всі українські робітники і фермери Канади і Злучених Держав підняли в ній свій голос. Треба, щоб той голос наш вчули і про всю справу довідалися широкі маси працюючих так цих, як і інших країн. Треба, щоб про цю справу заговорили робітники, а то й буржуазна преса на різних мовах.

Тому Всю Українську Секцію Робітничої Партії Канади закликає всі свої Відділи і всі робітничі та фермерські організації, що співчувають цій справі, щоб скрізь скликали на день 30. марта ц. р. мітинг протесту проти насильств і знущань Польщі і Румунії над українськими селянами і робітниками західних українських земель.

На цих мітингах треба широко справу обговорити (коли можливо, то й по англійськи) та освітити і ухахотати резолюцію протесту, яку належить вислати до робітничих часописів, подати до місцевої преси і вислати кошиче по одній копії до Екзекутивного Комітету Робітничої Партії і до Бюро Української Секції. Для збору буде помічена така резолюція в англійській мові в слідуючій числі "Українських Робітничих Вістей".

Отже всі, у кого болить серце за наших поневодених і мучених братів і товаришів, українських селян і робітників західних українських земель, готовьте до мітингу протесту на день 30. марта ц. р. Мехай в цей день зауваж наш голос протесту на цілому цему континенті, щоб його вчули працюючі маси цілого світа.

З товаришеским привітом,

Бюро Української Секції Робітничої Партії Канади.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКР. РОБ. ВІСТІ"

Товаришу Робітнику! Не забувай, що твоя одинока газета в Канаді — "Українські Робітничі Вісті" — видається лише за твої гроші і інших таких самих, як ти. Памятай, що твоя газета від нікого не надіється помочі, лише від тебе. Тому прислав передплату і скільки зможеш на пресовий фонд, а цим сповни свій найголовніший обов'язок!

ВСІ НА МІТИНГ РОБ. ЗАПОМОГОВОГО ТОВА-А!

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ І РОБІТНИЦЬ МІСТА ВІННІПЕГУ, ЩО

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО МАРТА Ц. Р. О ГОДИНІ 2:30 ПО ПОЛУДНІ

ВІДБУДЕТЬСЯ В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МІТИНГ ВІДЛІУ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВА-А.

Просьтесь всіх робітників і робітниць прийти на цей мітинг та вислухати чому всім нам треба належати до запомогового товариства і яку користь маємо з цієї організації. Член Р.З.Т. повинні постаратися повідомити про цей мітинг своїх знайомих і приятелів.

Р.З.Т. зростає своїми відділами по цілій Канаді, тож хай же Р.З.Т.!

СТОРИНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ.

Вінніпег, Ман.

Недавно появилася в "Фрі Прес" замітка, що якийсь чоловічина на ім'я Демчук, буде редагувати в українській мові місцевий журнал, а другий, Захарій, буде той місцевий поширювати. Цей місцевик мало б видаватися в 40.000 примірників кожного місяця та поширювати його між укр. поселенцями західної Канади з того шилом, щоб перешкодити ширенню комуністичної пропаганди між канадськими Українцями. Було згадано також, що ці люди хоча запроваджують євангельську місію при Селкірґу улиці.

Тепер, по моїй думці, канадський уряд може собі спокійно і безбачливо спати, бо згоголює двох Українців (?), що будуть агувати канадських Українців до комунізму. Але тут відразу і видно з писаних прес, що це не о комунізм тут ходять, але о те, щоб було з чим звернутися до Англії за матеріальною поміччю, бо ж прешній треба жити, та ще коби без праці. Що ж властиво є ці панове "спасителі" Канади від комунізму? Демчук є мисларем секти "суботників", яка замість невідомої святавнина суботи, приходить наві віні аж... пів тижня, звичайно стариків. Людська душа обмежена.

Захарій же був колпортером секти "суботників". До минулого ще року крутився поміж фермерами та ширив між Українцями і Росіянами літературу своєї секти. Доверва в минулому році ординавно його на суботницького пона, щоб мав право хрестити і давати шлюбів. Однак, як видно, не було його ні хрестити ні кому шлюбів давати, а тут щоб жити, треба "нейду" мати. І придукали шукати: "Треба полати комунізм між Українцями". Чого же треба? Це ж тепер в моді в цілому світі. Давніш можна було дурити Англії "великими успіхами" на пово навертання православних і католиків на протестантизм і брати гроші. Коли Англії переконалася, що з той мукі нема хліба і урвали "нейду", то тоді треба шукати иншого виходу. Знаючи, що коли годі вже дістати гроші навіть від найбільш вичурних Англіїців на "боже", то ще легко можна дістати від багатьох на новий вихід — "на поборвання комунізму".

Жиди на Україні говорять: "Хай буде і від козаків, аби на зорювали". І цім новомодним "апостолом" також однаково: "ні боже чи на комунізм, аби Англії гроші дали". Заходять отже питання — чи довіря Англії будуть давати гроші? Бо коли за "нищення" комунізму не беруть українські "патріоти", то це поше иншого... за це ж можна до парламенту в послан дістатися, контракт від уряду дістати, а також можна дістати від партії і уряду добре платне оголошення до свого часопису; але коли місіонари релігійної секти беруться страшити Канадійським комунізмом, то це вже коміка. А що до комунізму, та ще і українського, то треба знати чим панам, що спеціально українського комунізму нема, отже нема що й поборювати, а друге цікаве те, як вони будуть "ширити" сорок тисяч примірників свого суботницького місячника поміж півтора тузіна українських суботників? Тут й пригадується слова Крилова: "Ай, моська, знать она сламка, козь лает на слона".

Але що тут говорити? "Бізнес є бізнес". Чи страхати Богом, чи бісом, некаким, чи комунізмом, аби не працювати а робити добрий бізнес... Евгений Мартинчук.

Летбридж, Алта.

Дорогий Товаришу Редактор! На запис нашого органу "У.Р.В." щодо відновити свою передплату на 1924 рік, я оце посилав \$4.00 на передплату, а \$1.00 на пресовий фонд. Довідавшись, в минулих числах "У.Р.В.", що наш часопис з днем першого марта буде виходити три рази тиждень, я почувши надмірно щасливим тому, що від дня 1. марта кожного робітника буде мати більшу спроможність висказати свої думки та поділитися ними думками з робітниками цілого світа.

Ото ж я тепер звизаво товаришів в Летбридж, котрі ще до нині не є передплатниками "У.Р.В.", щоб стали ними ще цього місяця, а то за другим разом буду викликати в "У.Р.В." поміжно кожного товариша окрема.

Хай життя "Українські Робітничі Вісті"! Н. Бордюк.

Фрейзервуд, Ман.

Товаришу Редактор! Переписавши Вас, що не сподіваю скорше з відновленням своєї передплати на "У.Р.В." Мій речинець скінчився і лютого ц. р. я на далі хочу остати Вашим передплатником і товаришем Вашої дорогої газети "У.Р.В." Бажаю Вашої кнайварської успіхи на 1924 рік. А вас всіх, дорогі товариші робітники і фермери прошу, читайте і передплатуйте одинокі робітничо-фермерську газету "У.Р.В." Хай на газету розвивається так, щоб могла виходити щодня, замість три рази на тиждень. Хай "У.Р.В." розстуту на хліба всім буржуазним і націоналістичним та релігійним, але не кажуть про те, що їх шило, не тільки доларів і ще раз доларів. Візьмімо на примір орган Річмонд. Адже не често "націоналістична" газета, говорить

Дорогий Товаришу Редактор! Даруйте, що не відновив до цієї своєї передплати на "У.Р.В." на 1924 рік. Так мені було тяжко того нещасного долара дістати, як заявив зеленої трави з під снігу. Ще з осені я був виїхав на "екстра-ген" до компанії, якій я винен гроші, ссала і ссала, аж доки не виссала з мене останнього долара, шилом не оглядаючись на те, що в мене в дома є сема. Але все ж таки на часопис я муся роздобути пару доларів, що й оце вислав вам \$4.00 на відновлення передплати за \$1.00 на пресовий фонд. Остаюсь з товаришеским привітом Іван Кузьбаба.

Дана, Саск.

Дорогий Товаришу Редактор! Лихі матеріальні обставини козо мене не дозволяли на те, щоб скорше відновити передплату на "У.Р.В.", хоч речинець давно вже минув. Тепер вислав \$5.00 як довок за минулий рік, і прошу Вас, товаришу редактор, не затримуйте вислати газету до мене, я швидко постарався заслати передплату і за цей рік. Ніщо цієї місцевості, то фермери і робітники дуже на все багдужні, хоч правда, не всі. Іх не цікавлять ні дітвочі концерти, ні фермерські мітинги. Сидять собі безчино, та так і тлі-

ють. Час, щоб вже всі фермери і робітники цієї околиці проснувалися, та звязали до коби просвітної праці! З товаришеским привітом, Дмитро Матвійчук.

Кенора, Онт.

Дорогий Товаришу Редактор! Заслав Вам \$1.00 на пресовий фонд, а \$2.00 на передплату "У.Р.В." і так само закликаю всіх українських робітників в Канаді, щоб спішили з жертвами на пресовий фонд і з передплатою на наш робітничий часопис. Це лише одиноким українським робітничим часопис в Канаді, що борюється без унішу за робітничі справи. Тож ми, як всімамі робітники, повинні держатись при "У.Р.В." і помагати їй фінансово.

Хай же Створення У.Р.Д. і "Українські Робітничі Вісті"! Геть з доларомих патріотами! Іван Пендрік.

Ватрос, Саск.

Товаришу Редактор! Даруйте, що не відновив скорше своєї передплати на "У.Р.В." Перед мене не мож було, бо обставини не дозволяли. Тепер є спромога вирішити свою задегату за часопис, отже і вислав Вам на цю шіль \$12.00: \$4.00 від себе, а \$8.00 від тов. Шпенк. Хоті салідувати? Хай життя "Українські Робітничі Вісті"! Іван Курши.

Геміота, Ман.

Товаришу Редактор! Заслав Вам \$2.00 на піврічну передплату "У.Р.В." а \$1.00 на пресовий фонд. Хоч не багато, але прошу і це прийняти, з часом більше шлю.

З товаришеским привітом, М. Греник.

Дітройт, Міш.

Товаришу Редактор! Послав Вам \$4.00 на передплату "У.Р.В." на 1924 рік і звизаво всіх передплатників, щоб відновили свою передплату на "У.Р.В." та старалися, щоб наш дорогий часопис в якнайскоріш час виходив щодня. Це є одинока газета, котру повинні читати українські робітники і робітничі. З товаришеским привітом, Петро Костриба.

Катри, Алта.

Товаришу Редактор! Послав Вам \$6.50, себто \$4.00 на передплату "У.Р.В.", \$1.50 на передплату "Робітничі" і \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." Бажаю Вашої кнайварської успіхи у Вашій праці. Хай же робітнича преса! З тов. привітом, І. Подборський.

Ленок, Алта.

Дорогий Товаришу Редактор! Заслав Вам від імені товариства "Просвітні" \$8.00 на відновлення передплати на "У.Р.В." а \$1.50 на передплату "Робітничі". І так само посилав від себе \$4.00 на відновлення передплати на "У.Р.В." а \$1.00 на пресовий фонд "У.Р.В." Хай життя "Українські Робітничі Вісті"! З товаришеским привітом, Н. Кузьо.

Порт Коабори, Онт.

Дорогий Товаришу Редактор! Вислав Вам одного долара на пресовий фонд для нашої дорогої преси, яка борється за звизаво з своїм ворогом капіталістом за свободу працюючого люду. Хоч жертва не скромна, але за те шпра. Заслав теж \$4.00 на відновлення передплати на "У.Р.В." Хай життя "Українські Робітничі Вісті" на вітку нам робітникам, а на загубль нашим ворогам! З товаришеским привітом, Никола Хоронкий.

Гартней, Ман.

Дорогий Товаришу Редактор! Даруйте, що не відновив до цієї своєї передплати на "У.Р.В." на 1924 рік. Так мені було тяжко того нещасного долара дістати, як заявив зеленої трави з під снігу. Ще з осені я був виїхав на "екстра-ген" до компанії, якій я винен гроші, ссала і ссала, аж доки не виссала з мене останнього долара, шилом не оглядаючись на те, що в мене в дома є сема. Але все ж таки на часопис я муся роздобути пару доларів, що й оце вислав вам \$4.00 на відновлення передплати за \$1.00 на пресовий фонд. Остаюсь з товаришеским привітом Іван Кузьбаба.

Дана, Саск.

Дорогий Товаришу Редактор! Даруйте, що не відновив до цієї своєї передплати на "У.Р.В." на 1924 рік. Так мені було тяжко того нещасного долара дістати, як заявив зеленої трави з під снігу. Ще з осені я був виїхав на "екстра-ген" до компанії, якій я винен гроші, ссала і ссала, аж доки не виссала з мене останнього долара, шилом не оглядаючись на те, що в мене в дома є сема. Але все ж таки на часопис я муся роздобути пару доларів, що й оце вислав вам \$4.00 на відновлення передплати за \$1.00 на пресовий фонд. Остаюсь з товаришеским привітом Іван Кузьбаба.

Дана, Саск.

Дорогий Товаришу Редактор! Даруйте, що не відновив до цієї своєї передплати на "У.Р.В." на 1924 рік. Так мені було тяжко того нещасного долара дістати, як заявив зеленої трави з під снігу. Ще з осені я був виїхав на "екстра-ген" до компанії, якій я винен гроші, ссала і ссала, аж доки не виссала з мене останнього долара, шилом не оглядаючись на те, що в мене в дома є сема. Але все ж таки на часопис я муся роздобути пару доларів, що й оце вислав вам \$4.00 на відновлення передплати за \$1.00 на пресовий фонд. Остаюсь з товаришеским привітом Іван Кузьбаба.

Дана, Саск.

Дорогий Товаришу Редактор! Даруйте, що не відновив до цієї своєї передплати на "У.Р.В." на 1924 рік. Так мені було тяжко того нещасного долара дістати, як заявив зеленої трави з під снігу. Ще з осені я був виїхав на "екстра-ген" до компанії, якій я винен гроші, ссала і ссала, аж доки не виссала з мене останнього долара, шилом не оглядаючись на те, що в мене в дома є сема. Але все ж таки на часопис я муся роздобути пару доларів, що й оце вислав вам \$4.00 на відновлення передплати за \$1.00 на пресовий фонд. Остаюсь з товаришеским привітом Іван Кузьбаба.

Дана, Саск.

Дорогий Товаришу Редактор! Даруйте, що не відновив до цієї своєї передплати на "У.Р.В." на 1924 рік. Так мені було тяжко того нещасного долара дістати, як заявив зеленої трави з під снігу. Ще з осені я був виїхав на "екстра-ген" до компанії, якій я винен гроші, ссала і ссала, аж доки не виссала з мене останнього долара, шилом не оглядаючись на те, що в мене в дома є сема. Але все ж таки на часопис я муся роздобути пару доларів, що й оце вислав вам \$4.00 на відновлення передплати за \$1.00 на пресовий фонд. Остаюсь з товаришеским привітом Іван Кузьбаба.

НА СМЕРТЬ В. І. ЛЕВІНА.

Мус Діно, Саск.

Будні вітри повівають, сумні вісти ми приносять. Ах, вісти, вісти, щоб ми вас не чули, то лекше б зітхали. Що за вісти! Відки прийшла? З Радянської Республіки забувала і нас за океаном забувала. Микола Левін помер! Ох горе світ-кало всіх. На кого ж Ви всі робітничі зміни? Мізіоні дітей оспротив. Діти плачуть і журяться, що вже батько не вернеться... Сонце світить, пригріває і свіроті потішає. Не журіться земські діти! Дух Пого все поміж нами і все житиме во віки.

Ми за Него памятаймо, в серці своїх величаймо. Серця тужать, очі плачуть, що вже батька не побачуть. М. Саскар.

УВАГА! — УВАГА!

Старанням Відділу при Стів. У.Р.Д. відіграється, в суботу, дня 22. марта ц. р. в Українським Робітничім Домі в Іст Килдонан одну з найкращих драм Волод. Сиротенка п. н.: "ЖЕРТВИ ЦАРИЗМУ".

В драмі цій представляється дуже вірно змальований образ з життя політичних діячів в Росії підчас царського режиму. Насильство, нахабство та глум над борцями, що мріяли про новий кращий суспільний лад й про краще життя й жертви невинних людей перед насильним ворогом, оце що впадає дуже ясно в очі в цій драмі. Штука наскрізь интересна і поучаюча.

Відділ докладає всіх старань, щоб представлення випало успішно. Тому приходіть на це представлення громадно, а першо буде вдволені. Початок о годині 8.30 вечером. Ціни місць 25 ц.

НОВИСТІ! — НОВИСТІ!

Старанням Драматично-співавського Гуртка при Стів. У.Р.Д. в Кіченер-Ватерлоу, Онт. відіграється в суботу, дня 22. марта ц. р. в Лейбор-Галі під ч. 90 King Стр. в Ватерлоу драму Т. Кошурби з робітничо-селянського життя на Буковині п. н.: "З ПІД БУХА ЖАНДАРМЕРІ".

Ця драма виставляється перший раз в цій місцевості. В драмі зясована боротьба селян і селянської молоді під окупацією румунських бояр. Драматичний Гурток докладає всіх старань, щоб штука випала після бажання автора.

Отож звертається з закликом до всіх українських робітників і робітниць, так місцевих, як і дооколичних: не пропустіть того представлення, щоб потім не жалували. В штуці бере участь 45 осіб. Такої штуки не дасться виставити на якійнебудь сцені.

Приходіть на це представлення і приведіть своїх знайомих і приятелів, а побачите картину несправедливості, яку переживають наші рідні під жандармським обухом румунського деспота.

Куртина підноситься о год. 7.30 вечером. Ціна тикетів для мушци 50 ц., для женщин 25 ц.

Драм.-спів Гурток при Відділі Стів. У.Р.Д.

Українська робітничка преса, це ознака сили і свідомості робітництва. Памятайте про Пресовий Фонд і відновлення передплати!

Купуйте, доки час! В адміністрації "Укр. Роб. Вістей" є ще невелике число нових, надзвичайно цінних книжок робітничого письменника М. Ірчаня.

ТРАГЕДИЯ ПЕРШОГО ТРАВНЯ. Це більший том споминів з горожанської війни на Україні в 1919—1920 роках. Ціна 50 цт.

ФІЛЬМИ РЕВОЛЮЦІЙ. Дуже цікаві оповідання, які появилися вже в перекладах в чужих мовах. Ціна ... 25 цт.

ДВАНЯЩІЯ. З портретом т. М. Ірчаня. Це історія повстанського ватаги т. Мельничука, Шеремети і Цепка. Ціна ... 50 цт.

БЕЗРОБІТНИ. Опис робітничих злидин в час безробіття. Ціна ... 50 цт.

В кожного свідомого робітника повинні бути ці книжки обов'язково! Спішіться з замовленнями, як і раз з грішми шліть на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man.

УЧИТЕЛЬКА музики Марія Кезишвіна, яка недавно прибула зі старо-го краю, учить гри на піані малях і дорослих. Просить згоголюватись на адресу: Phone: J. 1874 691 Selkirk Ave.

ПОШКУЮ в дуже важній справі свого швагра Олексу Деркача з Републіки, повіт Заставна, Буковина. Мав перебувати в Монреалі. Хоті би про него знав або він сам хай напише на адресу: М. Kalynchuk Elizabeth, Ont. via Atikokan (30)

ПРОГРАМА ЗІЗДУ: 1. Отворення Зізду. 2. Вибір президиуму на час Зізду. 3. Вибір верифікаційної комісії. 4. Справоздання Пров. Екз. Комітету. 5. Справоздання делегатів. 6. Призначення пропозицій делегатів. 7. Справа провінціального інкорпораші. 8. Справа Роб. Дітвочі Шкіл. 9. Скріплення і поширення організаційної і просвітної праці серед робітничих і фермерів. 10. Справа поширення робітничої преси. 11. Справа Роб. Залом. Товариства. 12. Справа женської організації. 13. Вибір Пров. Екз. Ком. на 1924 р. 14. Заключення Зізду.

Програму належить добре обговорити перед Зідом.

Право представництва. Філії і Відділи Створення вкладаючи і всі відділи Секції Жен.-Робітничі, мають право вислати одного делегата або одну делегатку за кожних 25 членів або членкинь, або частину того числа, себто коли відділ числить менше чим 25 членів або членкинь, то має право вислати одного делегата на Провінциальний Зід.

Товариства, що є членами Створення Укр. Роб. Дім, мають право вислати по одному делегатові з правом рішачогогого голосу.

Братні делегати від товариств і посторонних організацій, а також членів Створення, котрі не є делегатами, мають право дорадчогогого голосу, можуть брати участь в дискусіях, давати пропозиції, але не мають права голосувати, хіба що в деяких справах так само буде й в деяких рішеннях уопорюваних делегатів.

Кошта подорожї делегатів будуть розподілені на всі філії і відділи Створення в провінції пропорціонально до числа членів.

Делегати Секції Женщин-Робітничі. Відділи Секції Женщин-Робітничі повинні подати про вислату своїх делегаток де це можливо, а де не можливо вислати від відділу делегатку, то належить дати повноваження делегатові від відділу Стів. У.Р.Д.

Делегати від фермерських Товариств. Провінциальний Екз. Комітет широзапрошує на цей Провінциальний Зід представників фермерських товариств, які повинні взяти участь в шм Зізді і вислати своїх делегатів з пошкодкою, або по кілька товаришів спільно.

З товаришеским привітом, Пров. Екз. Комітет Стів. Укр. Роб. Дім.

Адреса Комітету така: Ukr. Labor Temple, 514 Lillooet St. West, Moose Jaw, Sask.

ДО ФІЛІЙ І ВІДДІЛІВ СТВОРЕННЯ.

Дорогі Товариші!

Провінциальний Екзекутивний Комітет Створення Українських Робітничих Дім повідомляє очим всі філії і відділи та все членство провінцій Саскачевану, що салідуючи, другий в ряду річний Зід Стів. Укр. Роб. Дім відбудеться в днх 28. і 29. марта 1924 р. в салі Українського Робітничого Дому в Мус Діно, Саск., під числом 514 Lillooet Str. W.

Перша сесія почнеться 28. марта о год. 9. раню.

Програму Зізду: 1. Отворення Зізду. 2. Вибір президиуму на час Зізду. 3. Вибір верифіка